

Rita Simanauskienė

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius
lrvkanceliarija@lr.lt

KREIPIMASIS¹

Dėl LR Aplinkos Ministro S. Gentvilo 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-265 patvirtintų medžioklės Lietuvos Respublikoje taisyklių pakeitimo atšaukimo (panaikinimo)

2025-04-02, Klaipėda

LR Peticijų Konstitucinio įstatymo 4 str. 3 p. nurodyta, kad LR Vyriausybės Peticijų komisiją sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybė. Vyriausybės Peticijų komisija nagrinėja peticijas dėl Vyriausybės ir ministrų priamamų norminių teisės aktų. Kadangi kreipiamasi dėl LR Aplinkos Ministro įsakymu patvirtintų medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių pakeitimų (norminio akto), peticija teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės Peticijų komisijai.

Prašau šį kreipimąsi pripažinti peticija.

LR Peticijų Konstitucinio įstatymo 8 str. 3 d. 5 p. nurodyta, kad kreipimesi turi būti išreikštas prašymas pripažinti kreipimąsi peticija. Šis kreipimasis atitinka visus peticijai keliamus formos ir turinio reikalavimus, todėl sutinkamai su minėta įstatymo nuostata, peticijos autorė reiškia prašymą šį jos kreipimąsi pripažinti peticija ir išnagrinėti LR Peticijų Konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

Žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ar įgyvendinimo, valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų reformavimo ar kitas ne tik pareiškėjui, bet ir visai visuomenei ar jos daliai svarbus klausimas, kurį prašoma ar siūloma spręsti:

Nuo 2024-08-08 įsigaliojo Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-265 „Dėl kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo per 2024-2025 metų medžioklės sezoną limitų patvirtinimo“, patvirtinti medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių pakeitimai. Aptariamais pakeitimais iš esmės buvo legalizuotas neproporcingai didelis gyvūnų kiekio sumedžiojimas, įteisintas medžiojimas naktį su naktiniais prietaisais ir kt. (apie tai išsamiau pasisakyta žemiau). Aptariamais Aplinkos ministro medžioklės taisyklių pakeitimais iš esmės buvo atsižvelgta išimtinai tik į pramoginės medžioklės entuziastų interesus. Į likusios visuomenės (ar jos dalies) interesus, priimant aptariamus medžioklės taisyklių pakeitimus, atsižvelgta nebuvo. Taip pat minėtais pakeitimais nėra užtikrinama tinkama gyvūnų ir gamtos apsauga. Tai reiškia, kad iš esmės aptariamais pakeitimais buvo įteisintas neproporcingas gyvūnų žudymas naudojant pažangiąsias technologijas (naktinio matymo įrangą ir kt.) pramogai. Su tokiais pakeitimais peticijos autorė (pareiškėja) kategoriškai nesutinka. Peticijos autorės (pareiškėjos) nuomone, minėti pakeitimai yra ydingi, darantys žalą tiek pačiai valstybei, tiek visuomenei, tiek

¹ Kreipimasis pasirašomas elektroniniu parašu ir siunčiamas elektroniniu paštu (LR Peticijų Konstitucinio įstatymo 4 str. 2 d.).

gamtai ir gyvūnams. Atsižvelgiant į tai, kreipiamasi į LR Vyriausybę (Vyriausybės peticijų komisiją) turint tikslą spręsti Aplinkos ministro 2024-08-07 įsakymo pagrindu įsigaliojusių medžioklės taisyklių Lietuvos Respublikos teritorijoje straipsnių pakeitimų klausimus, siekiant minėtu įsakymu įsigaliojusius pakeitimus atšaukti.

Taip pat yra pagrindas teigti, kad keliamas klausimas dėl Aplinkos ministro 2024-08-07 įsakymo ir su tuo susijusių medžioklės taisyklių pakeitimų atšaukimo yra svarbus ir visuomenei, tam tikrai jos daliai.

Atkreipiame dėmesį, kad ši peticija (jos turinys) buvo patalpinta tinklapyje www.peticijos.lt ir už šią peticiją (joje nurodomą LR Aplinkos Ministro 2024-08-07 įsakymo Nr. D1-265 ir su tuo susijusių medžioklės taisyklių atšaukimą) per ganėtinai trumpą laiką pasirašė 210 žmonių (sąrašas pridedamas). Tai rodo, kad visuomenė nėra patenkinta LR Aplinkos Ministro priimtais medžioklės taisyklių pakeitimais, reikalauja juos atšaukti (pripažinti netekusiais galios). Vadinasi, teikiamas siūlymas yra aktualus ne tik pareiškėjai, bet ir visuomenės daliai, kuri yra tiesiogiai ir (arba) netiesiogiai susijusi su Ministro iniciuotais medžioklės taisyklių Lietuvos Respublikos teritorijoje pakeitimais. Taigi pridedamais parašais yra pagrindžiamas vienas iš LR Peticijų Konstitucinio įstatymo įtvirtintų reikalavimų, kad kreipimusi keliamas klausimas yra aktualus ir visuomenei ar jos daliai.

Kreipimosi pateikimo priežastys ir tikslai:

Peticija – LR Peticijų Konstitucinio įstatymo nustatyta tvarka pareiškėjo asmeniškai ar per atstovą raštu pateiktas kreipimasis, kuris pripažintas peticija (LR Peticijų Konstitucinio įstatymo 2 str. 4 p.). Kreipimusi gali būti prašoma ar siūloma spręsti žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ar įgyvendinimo klausimą, valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų reformavimo klausimą arba kitą ne tik pareiškėjui, bet ir visai visuomenei ar jos daliai svarbų klausimą.

Pareiškėja teikia kreipimąsi, kuriuo iš esmės reiškia tiek savo, tiek ir tam tikros visuomenės dalies nepritarimą dėl Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-265 priimtų medžioklės taisyklių Lietuvos Respublikos teritorijoje pakeitimų.

Kreipimosi teikimo priežastis – pareiškėjos ir visuomenės dalies (ką patvirtina surinkti parašai) nesutikimas su LR Aplinkos ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-265 iniciuotais medžioklės taisyklių Lietuvos Respublikos teritorijoje pakeitimais.

Kreipimosi teikimo tikslas - Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-265 priimtų medžioklės taisyklių Lietuvos Respublikos teritorijoje (kurios įsigaliojo 2024-08-08, 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-266) pakeitimų atšaukimas.

Taigi kreipimosi teikimo priežastis ir kartu tikslas – atšaukti (panaikinti) Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymu Nr. D1-265 priimtus medžioklės taisyklių Lietuvos Respublikos teritorijoje pakeitimus, kadangi aptariamai pakeitimai yra ydingi, kenkiantys tiek patiems gyvūnams, tiek ir pačiai gamtai, o kartu legalizuojantys ir pramoginę medžioklę, iškreipiant pačios medžioklės tikrąją prasmę, dėl ko sudarytos visos sąlygos, medžioti gyvūnus be jokio tikslo, būtinumo ir (ar) priežasties, o tik siekiant patenkinti iš elementaraus egoistinio asmens siekio kylanti poreikį pasitenkinti žudant gyvūnus.

Taigi sutinkamai su LR Peticijų Konstitucinio įstatymo 8 str. 3 d. 6 p., pareiškėja prašo atšaukti (pripažinti netekusiu galios):

1. Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymą Nr. D1-265 „Dėl kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo per 2024-2025 metų medžioklės sezoną limitų patvirtinimo“.
2. Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymą Nr. D1-266 „Dėl Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro 200 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 258 „Dėl medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Žemiau nurodomi išsamūs argumentai

PETICIJOS Reikalavimai:

Atšaukti ir panaikinti 2024-08-07 aplinkos ministro Simono Gentvilo įsakymu Nr. D1-265 patvirtintų Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių pakeitimus, kur bus žudomi milžiniškais kiekiais gyvūnai, medžiojami žiauriai būdais, kaip naktį nėsčia patelė apšviečiant prožektoriumi, naudojant masalus ir kt. Sudarytos sąlygos žudyti ką tik pagimdžiusią patelę, taip paliekant mažylius mirčiai nuo bado ar kitų negandų.

Nuo 2024-08-08 įsigaliojo dalis LR Aplinkos Ministro 2024 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. D1-266 patvirtintų Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių pakeitimų. Susipažinti su teisės aktu galima: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/c81bd0c054b311efbdae558de59136c>. Šiuo kreipimusi reikalaujame atšaukti nuo 2024-08-08 įsigaliojusius naujus Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje pakeitimus.

1.1 Panaikinti limitai tauriesiems elniams.

1.2 Patikslinti taurių elnių medžioklės terminai. Nuo šiol taurių elnių pateles ir jauniklius bus galima medžioti net nuo rugsėjo 1 d. (pradėti anksčiau), o taurių elnių patinų medžioklė prailginta iki vasario 28 d.

1.3 Prie stambiosios medžiojamosios faunos priskirtas Dovydo elnias ir jam bei dėmėtajam elniui suteiktas medžioklės terminas – medžiojamas visus kalendorinius metus (kas įgalina žudyti nėsčias pateles).

1.4 Patikslinta Tykojimo sąvoka, kad tykojamus medžiojamuosius gyvūnus galima vilioti natūraliu masalu.

1.5 Mangutus, paprastuosius meškėnus, kanadines audines, nutrijas, ondatras medžioti apšviečiant prožektoriumi leista – visus kalendorinius metus, tame tarpe ir šernus. Pastaba: lapės medžioti apšviečiant prožektoriumi galima tik nuo spalio 15 d. iki kovo 31 d. su naktiniais taikikliais ištisus metus.

Aplinkos ministras Simonas Gentvilas įtvirtino medžioklės pasikeitimus Lietuvoje. S. Gentvilas išgirdo tik norinčius žudyti iš pramogos (galimai kai kurie medžiotojai žudo iš bado), bet neatsiklausė visuomenės. Remiantis jo įsakymu, elektroninis medžioklės lapas nebus privalomas, tad gyvūnų rūšis, tokias kaip mangutus, kanadines audines, nutrijas, ondatras bus galima medžioti ištisus metus naudojant ne tik naktinio matymo įrangą bet ir prožektorius pritvirtintus prie ginklo. Taip pat – išplėsti ir taurių elnių medžioklės terminai, atšaukiant jų limitus (<https://www.miske.lt/medziotojai-buvo-isingirsti-el-lapas-neprivalomas-ir-tai-tik-dalis-palankiu-medziokles-tvarkos-pokyciu/>); (<https://www.mkdebeikiai.lt/?p=106>)).

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro Simono Gentvilo 2023 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. D1-279 patvirtinta, (I skyrius):

Kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo per 2023-2024 metų medžioklės sezoną limitai.

Taurių elnių sumedžiojimo per 2023-2024 metų medžioklės sezoną limitas.

Taurių elnių sumedžiojimo per 2023–2024 metus iš viso S. Gentvilas leido nužudyti 20 602 vnt., iš jų vaikų arba mamų, patelių arba jauniklių iki vieno metų (nužudžius mama miršta iš bado jaunikliai) 14 486 vnt.

II Skyrius

Briedžių sumedžiojimo per 2023-2024 metų medžioklės sezoną limitas.

Aplinkos ministras Simonas Gentvilas leidžia medžiotojams nužudyti: Briedžių sumedžiojimo per 2023–2024 metų iš viso 4 310 vnt. iš jų vaiku arba mamų (patelių arba jauniklių iki vieno metų) 2 727 vnt. (nužudžius patelę miršta iš bado jaunikliai). Nuoroda į teisės akto pakeitimą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/c5fd454054ad11efbdae558de59136c>.

S. Gentvilo pamąstymai pasakyti viešai: „Tuo tarpu pakeisti taurių elnių medžioklės terminai ir tvarka užtikrins dar geresnę žvėrių populiacijos balansą Lietuvoje“. Manytina, kad

Ministras siekė, išžudžius tauriuosius elnius, paslėpti miškų Lietuvoje iškirtimo mastus. Manome jam pradėjo atrodyti, kad staiga elniu padvigubėjo. Bet mes manome, kad S. Gentvilas masiškai naikino Lietuvoje miškus, taip naikindamas elniu buveinės ir maitinimo šaltinius, elniams liko eiti į laukus pas ūkininkus (nors labai bijo žmonių) maitintis ir būti, miegoti. Nes skirtumo ar ūkininko laukas ar iškirstas miškas, žvėrys nemato. Jie neturi kur dėtis, neranda miškų (<https://klaipeda.diena.lt/naujienos/klaipeda/miesto-pulsas/pribloske-vilko-isiutis-1188902>).

Gyvūnų globėjai konstatuoja: „Taip nutinka dėl to, kad žvėrims nebeliko vietos miškuose. Pačių miškų mažėja, kertami ištisi plynai. O vilkai šiuo metu jau moko vaikus medžioti“, – kalbėjo prieglaudos vadovė.

Už miškų kirtimus neapsikentusio VIG fondo įkūrėjas Saulius Dambrauskas padavė S. Gentvilo ministerijai į teismą ir du metus bylinėjosi, pasiekė triuškinančią pergalę (<https://www.vigfondas.lt/bylos/>; <https://www.vigfondas.lt/misku-kirtimas/>).

Pasiekta didžiulė ir galutinė pergalė miškų kirtimų saugomose teritorijose byloje! Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2023-12-06 paskelbė galutinį ir neskundžiamą procesinį sprendimą administracinėje byloje, kurioje buvo sprendžiamas ginčas dėl pagrindinių miško kirtimų teisėtumo „Natura 2000“ teritorijose bei joms artimoje aplinkoje. Europos Sąjungoje yra sudarytas Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas „Natura 2000“, į kurį įtrauktos aplinkosauginiu požiūriu svarbios teritorijos. Atrodo logiška ir suprantama, kad prieš pradėdant ūkinę veiklą tokiose teritorijose būtina įsitikinti, kad nebus pakenkta jose saugomoms vertybėms.

Miškų plynieji kirtimai saugomose teritorijose. Pasiekta didžiulė ir galutinė pergalė miškų kirtimų saugomose teritorijose byloje! Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2023-12-06 paskelbė galutinį ir neskundžiamą procesinį sprendimą administracinėje byloje, kurioje buvo sprendžiamas ginčas dėl pagrindinių miško kirtimų teisėtumo „Natura 2000“ teritorijose bei joms artimoje aplinkoje. Teismas pateikė tokio masto išaiškinimus, kurie verti tikro Teisingumo Lietuvos Respublikos vardu. Didžiuojamės šia ilgo ir nuoseklaus teisinio įdirbio pergale (susipažinkite su šia svarbia NUTARTIMI galima <https://www.vigfondas.lt/bylos/>).

Problema – valstybiniu lygiu vykdomas neteisėtas plynasis miškų kirtimas saugomose „Natura 2000“ teritorijose taip naikinant jose saugomas vertybes. Europos Sąjungoje yra sudarytas Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas „Natura 2000“, į kurį įtrauktos aplinkosauginiu požiūriu svarbios teritorijos. Atrodo logiška ir suprantama, kad prieš pradėdant ūkinę veiklą tokiose teritorijose būtina įsitikinti, kad nebus pakenkta jose saugomoms vertybėms. Todėl tiek pagal Lietuvos, tiek pagal Europos Sąjungos teisinį reguliavimą prieš pradėdant ūkinę veiklą „Natura 2000“ teritorijose privaloma gauti taip vadinamą reikšmingumo išvadą, kurią išduoda saugomų teritorijų direkcijos. Jeigu būtų nustatyta, kad saugomoms vertybėms gali būti padarytas neigiamas poveikis, tai turėtų būti atliktas pilnas poveikio aplinkai vertinimas, kurio metu sprendžiama, ar tokia ūkinė veikla apskritai toje vietoje galima, arba nustatomos priemonės neigiamam poveikiui išvengti ar sumažinti – taip tvarkantis atrodo viskas būtų teisinga ir logiška. Kaip minėta, „Natura 2000“ teritorijose ūkinė veikla galima tik jeigu ji negali daryti reikšmingo neigiamo poveikio čia saugomoms vertybėms (gyvūnams ir augalijai). Tačiau būtų naivu manyti, kad plynai iškertant miško teritorijas, kuriose, tarkime, peri retų rūšių paukščiai ar nustatytos retų augalų augimvietės, ar yra gyvūnų buveinės, nebus padarytas neigiamas poveikis šioms vertybėms. Plynaisiais kirtimais yra sunaikinamos lizdavietės bei pakeičiamos augimviečių sąlygos. Sunaikinamos buveinės gyvūnams. Todėl išvada, kad nebus neigiamo poveikio, būtų tiesiog nelogiška ir vargiai būtų gauta, nes ją turėtų išduoti valstybinėse saugomų teritorijų direkcijose dirbantys ekologai. O čia dirba daug puikių specialistų – gamtos patriotų, kurie su tuo nesutiktų žinodami, kad yra teisūs.

Tačiau už miškus ir aplinkos apsaugą atsakingos valstybinės tarnybos įsigudrino tokį teisinį reguliavimą „apeiti“ ir vykdamas plynuosius miško kirtimus reikšmingumo išvados tiesiog nereikalauja. Ir taip pakenkė miškuose gyvenantiems gyvūnams. Neliko jiems kur gyventi. Valstybinė miško pramonė – Lietuvos aplinkos ministerija, Valstybinių miškų urėdija ir Valstybinė miškų tarnyba – vykdo plynuosius miško kirtimus „Natura 2000“ prieš tai nevertindamos tokios

veiklos reikšmingumo saugomoms vertybėms. Net oficialiuose susirašinėjimuose yra nurodoma, kad jeigu būtų laikomasi šių reikalavimų, tai nebūtų įvykdyti užsibrėžti medienos gavybos planai ir negautos planuotos pajamos. Beje, pajamos iš medienos didele dalimi yra gaunamos tiesiog parduodant užsienio įmonėms neperdirbtą žaliavą. Taip masiškai kertami miškai Labanoro girioje, Dainavos girioje bei kituose miškuose esančiose „Natura 2000“ teritorijose. Tas pats vyksta ir privačiuose miškuose. Dėl to, kad Simonas Gentvilas vykdydamas neteisėtą veiklą – miškų kirtimus plynais be PAV- pakenkė aplinkai - pakenkė gyvūnams, palikdamas be buveinių (miškų), o dabar sugalvojo juos atiduoti medžiotojams iššaudyti, tai išžudyti. Nes jie tapo matomi, į laukus dėl to pradėjo eiti.

Norminis teisės aktas, kurį prašoma ar siūloma priimti, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios:

Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymą Nr. D1-265 „Dėl kanopinių žvėrių, kurių medžioklė limituojama, sumedžiojimo per 2024-2025 metų medžioklės sezoną limitų patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro Simono Gentvilo 2024-08-07 įsakymą Nr. D1-266 „Dėl Lietuvos Respublikos Aplinkos Ministro 200 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 258 „Dėl medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

Pageidauju / **Nepageidauju** (pažymimas pasirinkimas), kad Peticijų konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 5 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais pagrindais gauta informacija ar nuomonės dėl pateikto prašymo ar siūlymo būtų ne tik skelbiama portalo „Mano vyriausybė“ interneto svetainėje „E. pilietis“, bet ir siunčiama mano nurodytais kontaktiniais duomenimis.

PRIDEDAMA:

1. Peticijos teksto, paskelbto www.peticijos.lt kopija.
2. Po peticijos tekstu pasirašiusių asmenų sąrašo kopija.

Lita Simonauskienė

(pareiškėjo arba jo atstovo parašas)

(pareiškėjo arba jo atstovo vardas ir

pavardė)